

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2016. gada 14. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesu iestāžu sadarbība civillietās un komercietās — Regula (EK) Nr. 44/2001 — 5. panta 1. un 3. punkts — Tiesa, kurai ir piekritība — Jēdzieni “lietas, kas attiecas uz līgumiem” un “lietas, kas attiecas uz neatļautu darbību” — Sen nodibinātu tirdzniecības attiecību pēkšņa izbeigšana — Prasība par zaudējumu atlīdzību — Jēdzieni “preču tirgošana” un “pakalpojumu sniegšana”

Lietā C-196/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour d'appel de Paris* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 7. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 29. aprīlī, tiesvedībā

Granarolo SpA

pret

Ambrosi Emmi France SA.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] (referente), A. Ross [*A. Rosas*], A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 3. decembra Tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Granarolo SpA* vārdā – *S. Dechelette-Roy* un *M. Agbo*, advokāti,

— *Ambrosi Emmi France SA* vārdā – *L. Pettiti*, advokāts,

— Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *F.-X. Bréchet*, kā arī *C. David*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *A. Lewis* un *M. Wilderspin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2015. gada 23. decembra tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – franču.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Briseles I regula”) 5. panta 1. un 3. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Granarolo SpA*, saskaņā ar Itālijas tiesībām dibinātu sabiedrību, un *Ambrosi Emmi France SA* (turpmāk tekstā – “*Ambrosi*”), saskaņā ar Francijas tiesībām dibinātu sabiedrību, saistībā ar prasību par zaudējumu atlīdzību, kas balstīta uz sen nodibinātu tirdzniecības attiecību pēkšņu izbeigšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Briseles I regulas 2. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības, var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā.”

- 4 Šīs regulas 5. panta 1. un 3. punkts ir formulēts šādi:

“Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt:

1. a) lietās, kas attiecas uz līgumiem – attiecīgās saistības izpildes vietas tiesā;
b) šajā noteikumā un ja vien nav citāda vienošanās, attiecīgās saistības izpildes vieta ir:
 - preču tirgošanas gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kurā saskaņā ar līgumu preces piegādāja vai tās būtu bijis jāpiegādā,
 - pakalpojumu sniegšanas gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu pakalpojumu sniedza vai tas būtu bijis jāsniedz,
- c) ja nepiemēro b) apakšpunktu, tad piemēro a) apakšpunktu;

[..]

3. lietās, kas attiecas uz kaitējumu vai neatļautu rīcību, tās vietas tiesā, kur kaitējums noticis vai varējis notikt;

[..].”

Francijas tiesības

- 5 Atbilstoši *Code de commerce* [Komerckodeksa] L.442-6. pantam:

“I. Ikvienam ražotājam, komersantam, rūpniekam vai profesiju reģistrā reģistrētai personai iestājas atbildība un rodas pienākums atlīdzināt radītus zaudējumus, ja tas:

[..]

5° [p]ēkšņi, pat ja daļēji, izbeidz nodibinātas tirdzniecības attiecības bez iepriekšēja rakstiska brīdinājuma, ņemot vērā tirdzniecības attiecību ilgumu un saskaņā ar iedibināto tirdzniecības praksi starpnozaru nolīgumos noteikto minimālo iepriekšēja brīdinājuma termiņu. Ja tirdzniecības attiecības skar preču piegādi ar izplatītāja preču zīmi, minimālais iepriekšēja brīdinājuma termiņš ir divkārtš tam, kas būtu piemērojams, ja preces nebūtu piegādātas ar izplatītāja preču zīmi. Ja šādu nolīgumu nav, saskaņā ar tirdzniecības praksi ekonomikas ministra rīkojumos attiecībā uz katru preču kategoriju var noteikt minimālo iepriekšēja brīdinājuma termiņu un paredzēt tirdzniecības attiecību izbeigšanas pamatnosacījumus, tostarp atkarībā no attiecību ilguma. Iepriekš minētās tiesību normas nav šķērslis iespējai vienpusēji izbeigt līgumu bez iepriekšēja brīdinājuma gadījumā, ja otra puse nepilda savus pienākumus vai ja iestājušies *force majeure* apstākļi. Kad tirdzniecības attiecības izbeigtas vienpusēji konkurējoša piedāvājuma izsolē no attāluma dēļ, minimālais iepriekšēja brīdinājuma ilgums ir divkārtš tam, kas izriet no šīs rindkopas tiesību normu piemērošanas, ja sākotnējais iepriekšēja brīdinājuma termiņš ir mazāks par sešiem mēnešiem, un tas ir vismaz viens gads pārējos gadījumos.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 6 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Ambrosi*, kas reģistrēta Nicā (Francija), aptuveni 25 gadus Francijā izplatīja sabiedrības *Granarolo*, kas reģistrēta Boloņā (Itālija), ražotas pārtikas preces bez ietvarlīguma vai nolīguma par ekskluzīvām tiesībām.
- 7 *Granarolo* ar 2012. gada 10. decembra ierakstītu vēstuli informēja *Ambrosi*, ka kopš 2013. gada 1. janvāra *Ambrosi* preces Francijā un Beļģijā izplatīs cita Francijas sabiedrība.
- 8 Uzskatot, ka vēstule ir nodibināto tirdzniecības attiecību pēkšņa izbeigšana *Code de commerce* L.442-6. panta izpratnē, jo tajā nebija ievērots minimālais iepriekšējās brīdināšanas termiņš, ņemot vērā viņu tirdzniecības attiecību ilgumu, *Ambrosi*, pamatojoties uz minēto tiesību normu, iesniedza *Tribunal de commerce de Marseille* [Marseļas komerciesā] (Francija) prasību par zaudējumu atlīdzību pret *Granarolo*.
- 9 Ar 2014. gada 29. jūlija spriedumu šī tiesa atzina savu jurisdikciju, pamatojoties uz to, ka šādai rīcībai ir neatļautas darbības raksturs un ka Briseles I regulas 5. panta 3. punkta izpratnē vieta, kurā radies kaitējums, ir *Ambrosi* juridiskās adreses vieta Nicā.
- 10 *Granarolo*, 2014. gada 12. augustā iesniedzot dokumentu *Cour d'appel de Paris* [Parīzes apelācijas tiesā] (Francija), apstrīdēja *Tribunal de commerce de Marseille* jurisdikciju, pamatojoties uz to, ka aplūkotā prasība attiecās uz līgumiem Briseles I regulas izpratnē, kuras 5. panta 1. punktā kā piesaistes kritērijs ir paredzēta vieta, kurā saskaņā ar attiecībā uz katru piegādi noslēgtiem secīgiem līgumiem preces tika piegādātas vai tās būtu bijis jāpiegādā. Šī vieta esot Boloņas rūpnīca atbilstoši norādei “*Ex works*” (“Ražotāja rūpnīca”), kas minēta *Granarolo* izdotajos rēķinos, un tā atbilst standarta noteikumiem (*Incoterms*), ko Starptautiskā komercpalāta pieņēmusi, lai precizētu pušu tiesības un pienākumus starptautiskās tirdzniecības jomā.
- 11 *Ambrosi* galvenokārt apgalvo, ka tā esot Francijas tiesu jurisdikcija, jo strīds attiecoties uz neatļautu darbību un vieta, kurā noticis kaitējums, esot Francijā, kur tiek tirgotas *Granarolo* pārtikas preces. Pakārtoti, šī sabiedrība norāda, ka neesot pierādīts, ka visi secīgie līgumi būtu noslēgti saskaņā ar *Incoterm* “*Ex works*”.
- 12 Iesniedzējtiesa norāda, ka Francijas tiesību sistēmā tāda prasība kā pamatlietā, kura ir balstīta uz *Code de commerce* L.442-6. pantu, esot prasība, kas attiecas uz neatļautu darbību, un šajā sakarā min vairākus nesenus *Cour de cassation* [Kasācijas tiesas] (Francija) spriedumus.

- 13 Uzskatot tomēr, ka lietu, kas attiecas uz “līgumiem”, un lietu, kas attiecas uz “neatļautu darbību” jēdzieni Briseles I regulas izpratnē ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni, šī tiesa uzskata, ka šajā ziņā ir nepieciešams vērsties Tiesā.
- 14 Šādos apstākļos *Cour d'appel de Paris* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Briseles I regulas 5. panta 3. punkts ir jāsaprot tādējādi, ka lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību, ietilpst prasība par zaudējumu atlīdzību, kura celta par nodibināto un vairākus gadus ilgušo tirdzniecības attiecību saistībā ar preču piegādi izplatītājam bez ietvarliguma vai nolīguma par ekskluzīvajām tiesībām vienpusēju izbeigšanu?
- 2) Vai noliedzošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā šīs regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir piemērojams saistību izpildes vietas noteikšanai, kas ir prasības pamatā [pirmajā jautājumā] minētajā gadījumā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 15 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Briseles I regulas 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prasība par zaudējumu atlīdzību, kas balstīta uz tādu sen nodibinātu tirdzniecības attiecību pēkšņu pārtraukšanu kā pamatlietā, ietilpst lietās, kuras attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu šīs tiesību normas izpratnē.
- 16 Vispirms ir jāatgādina, ka Briseles I regula ir vērsta uz to, lai vienādotu jurisdikciju kolīziju normas civillietās un komercietās ar ļoti skaidri nosakāmu jurisdikcijas noteikumu palīdzību, un tās mērķis līdz ar to ir tiesiskās noteiktības nodrošināšana, kas nozīmē Eiropas Savienībā reģistrēto personu tiesiskās aizsardzības pastiprināšanu, vienlaikus ļaujot prasītājam viegli noteikt tiesu, kurā tas var vērsties, un atbildētājam – saprātīgi paredzēt tiesu, kurā to var iesūdzēt (šajā ziņā skat. spriedumu, 2009. gada 23. aprīlis, *Falco Privatstiftung* un *Rabitsch*, C-533/07, EU:C:2009:257, 21. un 22. punkts).
- 17 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru Briseles I regulas II nodaļā paredzētā vispārējā jurisdikcijas noteikšanas sistēma ir balstīta uz tās 2. panta 1. punktā paredzēto vispārīgo noteikumu, saskaņā ar ko personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā neatkarīgi no lietas dalībnieku pilsonības. Briseles I regulas II nodaļas 2. iedaļā paredzētie atsevišķie noteikumi par īpašo jurisdikciju, starp kuriem ir arī šīs regulas 5. panta 3. punktā esošais, ir tikai atkāpe no vispārīgā noteikuma par atbildētāja domicila tiesas jurisdikciju (šajā ziņā skat. tostarp spriedumus, 2009. gada 16. jūlijs, *Zuid-Chemie*, C-189/08, EU:C:2009:475, 20. un 21. punkts, kā arī 2013. gada 18. jūlijs, *ÖFAB*, C-147/12, EU:C:2013:490, 30. punkts).
- 18 Tiesa jau ir lēmusi, ka šie īpašās jurisdikcijas noteikumi ir interpretējami šauri un tos nevar interpretēt plašāk, nekā tas ir skaidri paredzēts minētajā regulā (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *ÖFAB*, C-147/12, EU:C:2013:490, 31. punkts).
- 19 Ir svarīgi arī atgādināt, ka jēdzieni “lietas, kas attiecas uz līgumiem” un “lietas, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu” attiecīgi Briseles I regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 3. punkta izpratnē ir jāinterpretē autonomi saistībā ar šīs regulas sistēmu un mērķiem, lai nodrošinātu tās vienveidīgu piemērošanu visās dalībvalstīs. Tāpēc tie nevar tikt saprasti kā tādi, kuros ir atsauce uz valsts tiesā izvērtējamo tiesisko attiecību kvalifikāciju piemērojamajās valsts tiesībās (spriedums, 2014. gada 13. marts, *Brogsitter*, C-548/12, EU:C:2014:148, 18. punkts).

- 20 Attiecībā uz jēdzienu “lietas, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu” Briseles I regulas 5. panta 3. punkta izpratnē, tas aptver visas prasības, kuru mērķis ir noteikt atbildētāja atbildību un kuras nav saistītas ar “lietām, kas attiecas uz līgumu” šīs regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē (skat. spriedumu, 2015. gada 28. janvāris, *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 21 Tiesa jau ir nospriedusi, ka tas apstāklis vien, ka viena no līgumslēdzējām pusēm pret otru pusi ceļ prasību par civiltiesisko atbildību, nav pietiekams, lai uzskatītu, ka šī prasība ietilpst “lietās, kas attiecas uz līgumiem” Briseles I regulas 5. panta 1. punkta izpratnē. Tā tas ir vienīgi tad, ja pārmestā rīcība var tikt uzskatīta par tādu līgumsaistību neizpildi, kuras var tikt noteiktas, ņemot vērā līguma priekšmetu (spriedums, 2014. gada 13. marts, *Brosgitter*, C-548/12, EU:C:2014:148, 23. un 24. punkts).
- 22 No tā izriet, ka tādā lietā kā pamatlietā, lai noteiktu valsts tiesā celtās prasības par civiltiesisko atbildību raksturu, šai tiesai vispirms ir jāpārbauda, vai prasībai neatkarīgi no tās kvalifikācijas valsts tiesībās ir līgumisks raksturs.
- 23 Ir jānorāda, ka daudzās dalībvalstīs senas tirdzniecības attiecības, kas nodibinātas bez rakstiska līguma, principā var tikt uzskatītas par tādām, kas ietilpst klusējot nodibinātās līgumattiecībās, kuru pārkāpšana var radīt līgumisko atbildību.
- 24 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, kaut arī Briseles I regulas 5. panta 1. punktā nav prasīta rakstveida līguma noslēgšana, šīs tiesību normas piemērošanai tomēr ir jākonstatē līgumsaistības. Ir jāprecizē, ka var uzskatīt, ka šādas saistības ir radušās klusējot, it īpaši tādēļ, ka tas izriet no nepārprotamas rīcības, kas izsaka pušu gribu.
- 25 Šajā gadījumā tātad valsts tiesai vispirms ir jāpārbauda, vai tajā izskatāmās lietas konkrētajos apstākļos ilgstošām tirdzniecības attiecībām, kas pastāvējušas starp pusēm, ir raksturīgas saistības, par kurām puses ir vienojušās klusējot, tādējādi, ka starp tām pastāv attiecības, kuras var uzskatīt par līgumiskām.
- 26 Klusējot radušos attiecību esamību tomēr nevar prezumēt, un līdz ar to tā ir jāpierāda. Turklāt šādai pierādīšanai ir jābalstās uz tādu savstarpēji atbilstošu pierādījumu kopumu, starp kuriem it īpaši var būt sen nodibinātu tirdzniecības attiecību pastāvēšana, pušu savstarpēja labticība, darījumu likumība un attīstība laikā, ko izsaka daudzums un vērtība, iespējamās vienošanās par rēķinos norādītajām cenām un/vai piešķirtajām atlaidēm, kā arī sarakste.
- 27 Ņemot vērā šādu vispārējo vērtējumu, iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai pastāv šāds savstarpēji atbilstošu pierādījumu kopums, lai izlemtu, vai pat rakstveida līguma neesamības gadījumā starp pusēm ir klusējot nodibinātas līgumattiecības.
- 28 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Briseles I regulas 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prasība par zaudējumu atlīdzību, kas balstīta uz tādu sen nodibinātu tirdzniecības attiecību pēkšņu pārtraukšanu kā pamatlietā, neietilpst lietās, kuras attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu šīs regulas izpratnē, ja starp pusēm pastāv klusējot nodibinātas līgumattiecības, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Pierādīšanai, kuras mērķis ir konstatēt klusējot nodibinātu līgumattiecību esamību, ir jābalstās uz tādu savstarpēji atbilstošu pierādījumu kopumu, starp kuriem it īpaši var būt sen nodibinātu tirdzniecības attiecību pastāvēšana, pušu savstarpēja labticība, darījumu likumība un attīstība laikā, ko izsaka daudzums un vērtība, iespējamās vienošanās par rēķinos norādītajām cenām un/vai piešķirtajām atlaidēm, kā arī sarakste.

Par otro jautājumu

- 29 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtība vaicā, vai Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas sen nodibinātas tirdzniecības attiecības kā pamatlietā ir kvalificēamas par “preču tirgošanas līgumu” vai drīzāk par “pakalpojumu sniegšanas līgumu” šīs tiesību normas izpratnē.
- 30 Vispirms ir jānorāda, ka Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētie kritēriji tās tiesas noteikšanai, kurai ir piekritība, ir piemērojami tikai tiktāl, ciktāl valsts tiesa, kuras izskatīšanā ir strīds, kas radies starp pusēm, starp kurām pastāv sen nodibinātas tirdzniecības attiecības, secinātu, ka šīs attiecības ir balstītas uz “preču tirgošanas līgumu” vai uz “pakalpojumu sniegšanas līgumu” šīs tiesību normas izpratnē.
- 31 Šāda kvalifikācija izslēdz minētā 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētā jurisdikcijas noteikuma piemērošanu pamatlietā. Faktiski, ņemot vērā ar šīs tiesību normas c) apakšpunktu iedibināto hierarhiju starp a) un b) apakšpunktu, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētais noteikums par jurisdikciju ir jāpiemēro alternatīvi un tikai tad, ja piemērojams nav tās 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 42. punkts).
- 32 Tiesa ir norādījusi, ka attiecībā uz tādu saistību izpildes vietu, kas izriet gan no preču tirgošanas līgumiem, gan pakalpojumu sniegšanas līgumiem, Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā šīs sasaistes kritērijs ir definēts kā autonomas kritērijs, lai pastiprinātu mērķi vienādot noteikumus par jurisdikciju un paredzamību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 32. punkts).
- 33 Tiesa ir arī nospriedusi, ka Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta kā kritērijs saiknei ar kompetento jurisdikciju preču tirgošanas līgumiem un pakalpojumu sniegšanas līgumiem ir šos līgumus raksturojošā saistība (skat. spriedumu, 2010. gada 25. februāris, *Car Trim*, C-381/08, EU:C:2010:90, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 No tā izriet, ka līgums, kura raksturojošās saistības ir preces piegāde, ir jākvalificē kā “preču tirgošana” Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma izpratnē (skat. spriedumu, 2010. gada 25. februāris, *Car Trim*, C-381/08, EU:C:2010:90, 32. punkts).
- 35 Šādi kvalificēt var sen nodibinātas tirdzniecības attiecības starp diviem uzņēmējiem, ja šīs attiecības izpaužas kā vienošanās, kas seko viena otrai, un to priekšmets ir preču piegāde un pārvietošana. Savukārt šāda kvalifikācija neatbilst tāda tipiska izplatīšanas līguma sistēmai, ko raksturo ietvarlīgums, kura priekšmets ir saistības starp diviem uzņēmējiem nākotnē par piegādes un pieprasījuma nodrošināšanas pienākumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 36. punkts).
- 36 Šajā gadījumā, lai arī iespējama mutiski vai klusējot noslēgtais līgums tiktu kvalificēts kā “preču tirgošana”, iesniedzējtiesai būtu jāpārbauda, vai minētais “*Ex Works*”, par ko runa ir šī sprieduma 10. punktā, sistemātiski ir ietverts arī starp pusēm noslēgtajos secīgajos līgumos. Ja tas tā ir, būtu jāuzskata, ka preces tika piegādātas *Granarolo* rūpnīcā Itālijā, nevis Francijā, *Ambrosi* juridiskajā adresē.
- 37 Saistībā ar jautājumu par to, vai līgumu var kvalificēt kā “preču piegādi” Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē, ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka jēdziens “pakalpojumi” šīs tiesību normas izpratnē katrā ziņā nozīmē vismaz to, ka puse, kas tos sniedz, veic konkrētu darbību, saņemot par to atlīdzību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 38 Saistībā ar pirmo šajā definīcijā ietverto kritēriju, proti, darbības esamību, no Tiesas judikatūras izriet, ka tas prasa aktīvu darbību un izslēdz vienkāršu atturēšanos. Kā Tiesa jau ir nospriedusi saistībā ar faktu situāciju, kas ir diezgan līdzīga situācijai pamatlīdētā, šis kritērijs tāda līguma kontekstā, kura mērķis ir vienas puses preču izplatīšana, ko veic otra puse, atbilst tipiskam vienas puses sniegtam pakalpojumam, kura, nodrošinādama šādu izplatīšanu, piedalās attiecīgo preču izplatīšanas veicināšanā.
- 39 Pateicoties atlīdzības garantijai, ko tā var saņemt atbilstoši šādam līgumam, un attiecīgā gadījumā līdzdalībai piegādātāja tirdzniecības stratēģijā, proti, pārdošanas veicināšanā, kas ir elementi, kuri jāizvērtē valsts tiesai, izplatītājs spēj klientiem piedāvāt pakalpojumus un priekšrocības, ko nespēj parasts pārdevējs, un tādējādi, labvēlīgi ietekmējot piegādātāja preces, iegūt lielāku vietējā tirgus daļu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Runājot par otro kritēriju, proti, atlīdzību par darbību, ir jānorāda, ka ar to nav šaurā nozīmē jāsaprot naudas summas pārskaitījums. Šāds ierobežojums nav prasīts nedz ļoti vispārīgi formulētajā Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma redakcijā, nedz arī saskaņā ar tuvināšanas un vienotības mērķiem, kam paredzēta šī tiesību norma (spriedums, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 39. punkts).
- 41 Šajā ziņā ir jāņem vērā tas, ka izplatīšanas līgums parasti ir balstīts uz piegādātāja izvēlētiem izplatītājiem. Šī atlase izplatītājiem var piešķirt konkurences priekšrocību, jo tie būs vienīgie, kam ir tiesības noteiktā teritorijā tirgot piegādātāja preces, vai vismaz šāda veida tiesības tiks piešķirtas ierobežotam skaitam koncesionāru. Turklāt izplatīšanas līgumā izplatītājiem bieži ir arī paredzēta palīdzība pieklūt reklāmas materiāliem, zinību nodošana ar atbilstošu apmācību vai pat atvieglota maksāšanas kārtība. Visām šīm priekšrocībām, kuru esamība tiesai ir jāizvērtē, no izplatītāju viedokļa ir ekonomiska vērtība, kas var tikt uzskatīta arī par daļu no atlīdzības (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 40. punkts).
- 42 No tā izriet, ka iespējamais izplatīšanas līgums, kurā ietverti šādi tipiski elementi, var tikt kvalificēts kā “līgums par pakalpojumu sniegšanu” Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā minētā noteikuma par jurisdikciju izpratnē (spriedumus, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, 41. punkts).
- 43 Šajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jāizvērtē visi apstākļi un elementi, kas raksturīgi darbībai, kuru Francijā veic *Ambrosi*, lai šīs dalībvalsts tirgū pārdotu *Granarolo* preces.
- 44 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka, Briseles I regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas sen nodibinātas tirdzniecības attiecības kā pamatlīdētā ir jākvalificē par “preču pārdošanas līgumu”, ja aplūkojamā līguma raksturojošās saistības ir preces piegāde, vai par “pakalpojumu sniegšanas līgumu”, ja šīs saistības ir pakalpojumu sniegšana, un tas ir jānosaka iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 45 Attiecībā uz pamatlīdētās pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prasība par zaudējumu atlīdzību, kas balstīta uz tādu sen nodibinātu tirdzniecības attiecību**

pēkšņu pārtraukšanu kā pamatlietā, neietilpst lietās, kuras attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu šīs regulas izpratnē, ja starp pusēm pastāv klusējot nodibinātas līgumattiecības, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Pierādīšanai, kuras mērķis ir konstatēt klusējot nodibinātu līgumattiecību esamību, ir jābalstās uz tādu savstarpēji atbilstošu pierādījumu kopumu, starp kuriem it īpaši var būt sen nodibinātu tirdzniecības attiecību pastāvēšana, pušu savstarpēja labticība, darījumu likumība un attīstība laikā, ko izsaka daudzums un vērtība, iespējamās vienošanās par rēķinos norādītajām cenām un/vai piešķirtajām atlaidēm, kā arī sarakste;

- 2) Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas sen nodibinātas tirdzniecības attiecības kā pamatlietā ir jākvalificē par “preču pārdošanas līgumu”, ja aplūkojamā līguma raksturojošās saistības ir preces piegāde, vai par “pakalpojumu sniegšanas līgumu”, ja šīs saistības ir pakalpojumu sniegšana, un tas ir jānosaka iesniedzējtiesai.

[Paraksti]